

บทคัดย่อ

การศึกษาในครั้งนี้ดำเนินการในพื้นที่ปกปักรักษารูปธรรมพืช อพ.สธ. เขื่อนน้ำพุง จังหวัดสกลนคร ซึ่งประกอบด้วยป่าเต็งรังและป่าเบญจพรรณ ทำการสำรวจเป็นจำนวน 4 ครั้ง ระหว่างเดือนพฤศจิกายน 2554 และสิงหาคม 2555 โดยใช้วิธีการสำรวจทั้งโดยตรงและทางอ้อม เช่น การกำหนดแนวเส้นและจุดสำรวจ การติดตั้งกับดักแบบกรวย การใช้กรงดักสัตว์ การใช้ตาข่าย และการสัมภาษณ์ เป็นต้น จากการสำรวจพบสัตว์มีกระดูกสันหลังรวมทั้งสิ้น 172 ชนิด ประกอบด้วย สัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม 7 ชนิด นก 93 ชนิด สัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก 10 ชนิด สัตว์เลื้อยคลาน 22 ชนิด และปลาอีก 40 ชนิด เมื่อพิจารณาสถานภาพทางการอนุรักษ์พบว่า 100 ชนิด จัดเป็นสัตว์ป่าคุ้มครองของไทย และมีเพียง 7 ชนิดที่จัดอยู่ในบัญชีแดง (Red list data) ตามการจัดสถานภาพทางการอนุรักษ์สัตว์ป่าของ IUCN 2012 และการสำรวจในครั้งนี้ไม่พบสัตว์ป่าขนาดใหญ่ เนื่องจากการบุกรุกของชาวบ้านและสัตว์เลี้ยง เช่น วัว ควาย หมา และแมว เป็นต้น นอกจากนี้เนื่องจากพื้นที่ศึกษาอยู่ใกล้กับชุมชน จึงทำให้ยากในการเข้ามาล่าสัตว์ป่า ดังนั้นจึงควรเร่งสร้างความตระหนักรู้ด้านการอนุรักษ์สัตว์ป่าแก่ชาวบ้านและชุมชนโดยรอบพื้นที่ รวมทั้งควรกำหนดแนวเขตพื้นที่ปกปักรักษารูปธรรมพืชให้ชัดเจนอีกด้วย

คำสำคัญ: สัตว์ ความหลากหลายทางชีวภาพ ป่าเขตร้อน การอนุรักษ์ สัตว์มีกระดูกสันหลัง

Abstract

Our study was undertaken in Plant Protected Area of RSPG, Nampong Dam EGAT, Sakon Nakhon province. The study area contains dry dipterocarp forest and mixed deciduous forest. Animal surveys were taken 4 times between November 2011 and August 2012. Many standard methods for surveying vertebrate groups were used both direct and indirect observations, including line transect, point count, funnel trap, live trapping, mist netting, and interview. A total of 172 vertebrate species were recorded, including 7 mammals, 93 birds, 10 amphibians, 22 reptiles, and 40 fishes. Of these, only 100 are protected species in Thailand and 7 species are in the Red Data List IUCN 2012. Big animals were not found since people, cow, buffalo, dog and cat roam the area freely. The area is closed to dam office and urban area; it is under high pressure from local poachers. Therefore raising conservation awareness for local people and restricted area enforcement are urgently needed.

Key words: animal, biodiversity, conservation, tropical forest, vertebrate